

ה"ת 23290/01/18 - עובדיה גמליאל מאוראל, עמותת זוהר החיים ע"ש הרה"ג חיים זוהר, ע"ר, יעקב אפלבוים נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 23290-01-18 מאוראל ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 91876/2016

בפני	כבוד השופט איתן כהן
מבקשים	1. עובדיה גמליאל מאוראל 2. עמותת זוהר החיים ע"ש הרה"ג חיים זוהר ע"ר 3. יעקב אפלבוים
נגד	מדינת ישראל באמצעות משטרת ישראל ימ"ר ירושלים - מפלג הונאה
משיבים	

החלטה

בפניי בקשה להשבת כספים שנתפסו בחקירה.

מדובר בסך של 872,227 ₪ שהוקפאו בחשבון המבקשת-2 המתנהל בבנק מרכנתיל סניף שבטי ישראל בירושלים.

המבקש 1- הוא מנהל המבקשת-2 - עמותת זוהר החיים (להלן: "העמותה"). המבקש 3- הוא אברך שנתמך על ידי העמותה.

נגד המבקש 1 והעמותה נוהלה חקירה בחשד שעל יסוד מצגי שווא קיבלה העמותה כספי תמיכה של משרד החינוך שהיו מיועדים עבור מדרשה לבנות בשם "באר מרים" (להלן: "המדרשה"). על פי החשד במשך 4 שנים בין השנים 2010 ועד 2013 קיבלה העמותה סך של 2,000,000 ₪ למטרה זו, ברם בפועל שימשו הכספים למטרות שלא לשמן הם נועדו ומצאו את דרכם לחשבונותיהם של אנשים שונים ובהם אברכים, שחלקם קיבלו אותו כהלוואה.

העבירות שבהן נחשדים המבקשים 1 ו-2 הן מרמה, הלבנת הון ורישום כוזב במסמכי תאגיד.

עיינתי בעיקרי חומר החקירה ומצאתי שקיים חשד סביר ואף למעלה מכך הקושר את המבקשים 1 ו-2 לעבירות שבהן נחשדו.

ממסמכים שסומנו 1-17 עולה שעל פי החשד, כספי התמיכה לא הגיעו ליעדם קרי למדרשה. עוד עולה מחומר החקירה שהמבקש-1 חילק את הכספים כראות עיניו ובין היתר חולק הכסף כמלגות לאברכים בטענה שאלה לימדו במדרשה אף שלא הייתה אמת בטענה זו. אציין שהמבקש-1 בגרסתו הראשונה טען שהאברכים לימדו במדרשה אולם אחר כך חזר בו וטען שלא משנה אם לימדו או שלא לימדו. המבקש-1 שינה את גרסאותיו מספר פעמים במהלך החקירה ואלה נשללו מיניה וביה מהראיות שנאספו בתיק. המבקש-1 הודה כי מסמך שנערך על ידו לקראת ביקורת עומק של משרד החינוך היה כוזב וכי חתם על המחאות ומסמכים בשם של מורשי חתימה בעמותה באופן שנחזה להיות חתימתם, דהיינו זייף את חתימתם. עוד עולה מחקירת המבקש-1 שבמסגרת ניהול חשבון הבנק של העמותה, עירב בין כספי העמותה לכספיו האישיים. להמחשת חוסר הסדר והשליטה בכספי העמותה אציין כי כשנשאל המשיב-1 האם ידוע לו היכן נפדות המחאות שמשך לטובת אנשים שונים מגמ"ח העמותה, השיב בשלילה. מחומר החקירה שנאסף עולה שהלה נהג "לגלגל" המחאות אלה ולא ניתן כיום להתחקות אחר גלגוליהן.

מצטיירת אפוא תמונה עגומה שלפיה כספי הקופה הציבורית שנועדו לתמיכה במוסדות ולומדים, נוהלו באופן בלתי תקין, במרמה ובחוסר תום לב, תוך שהמבקש-1 עובר לכאורה עבירות שונות ומפנה את הכספים אל יעדים שונים מאלה שלשמן הוקצבו.

אין מחלוקת שהעבירות לכאורה נעברו בין השנים 2010 ועד 2013. כמו כן אין מחלוקת שהכספים שהוקפאו בחשבון העמותה עם פתיחת החקירה, הם כספי תמיכה שנתקבלו מאת משרד החינוך עבור שנת 2017 ואינם כספי עבירה.

בבקשה למתן צו תפיסה והקפאה נכתב ע"י המשטרה שהבקשה מוגשת לפי סעיף 32, 34 ו-43 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (להלן: "פסד"פ) וכן לפי סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון"). הבקשה לא הוגשה לפי סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (המפנה להוראות סעיפים 36ג' עד 36ז' לפקודת הסמים המסוכנים), לא הוגשה לבית המשפט המחוזי, לא נתמכה בתצהיר ולא נחתמה בידי פרקליט מחוז ומכאן שאין אפשרות לטעון לחילוט זמני של רכוש בשווי הרכוש הקשור בעבירה וכיו"ב, מה שהיה מתאפשר אם הייתה הבקשה מוגשת לפי סעיף 23 הנ"ל. על כן עסקינן בבקשה שהוגשה לפי פסד"פ על כל הכרוך בכך מבחינת התשתית המשפטית.

העילות לתפיסת חפצים ובכלל זה כסף, מנויות בסעיף 32 לפסד"פ כלהלן:

- א. נעברה עבירה בכסף.
- ב. עומדים לעבור עבירה בכסף.
- ג. הכסף עשוי לשמש ראייה בהליך משפטי בשל עבירה.
- ד. הכסף ניתן כשכר בעד ביצוע עבירה.
- ה. הכסף ניתן כאמצעי לביצועה של עבירה.

לפיכך אין בחלופות אלה רלוונטיות לענייננו שכן הכסף התפוס אינו קשור בעבירה כלשהי.

משום כך סברתי כי משנמצאה העמותה כגוף שאינו יכול להמשיך ולשמש נאמן הקופה הציבורית לצורך חלוקת כספי התמיכה לאלה הזכאים להם, יש למצוא מנגנון אחר שבאמצעותו יחולקו הכספים, שהרי הכספים כבר הועברו, והזכאים להם לא חטאו בדבר. על כן ביקשתי את תגובת הייעוץ המשפטי של משרד החינוך לאפשרות שכספי התמיכה יחולקו באמצעות מנגנון אחר שלא באמצעות העמותה.

תגובת משרד החינוך הועברה לעיוני ולפיה התמיכה ניתנת למוסדות לפי מספר תלמידים וניקוד קבוע לסוג המוסד ומדובר בזכות שאינה זכות אישית של התלמידים באותם מוסדות. דהיינו התמיכה מועברת עבור העמותה בלבד ולצורך קיום הלימודים על פי התנאים המפורטים במבחני התמיכה ולמטרה זו בלבד והחוק אינו מכיר במנגנון חלוקה של כספי תמיכה שלא באמצעות הגוף הנתמך. עוד נאמר בתגובה כי על פי תנאי התמיכה יש סמכות להפחתת תמיכה ולהשבת כספי תמיכה שהועברו ביתר או שלא כדין או תוך אי עמידה בהוראות מנהליות. על פי התגובה משרד החינוך ממתין לקבלת תמצית חומר הראיות כדי לשקול את המשך טיפולו בעניין ולמעשה כבר החל לפעול במסגרת סמכויותיו אולם ההליכים שבהם נקט טרם הסתיימו. מכל מקום עמדת המשרד היא שכספי התמיכה לא היו אמורים כלל לעבור לחזקת העמותה שכן היא חשודה שעשתה בעבר שימוש פסול בכספי התמיכה. משום כך המשרד מתנגד כיום לחלוקתם של כספים אלה ומבקש להותיר את צו התפיסה על כנו עד שיתברר מעמדם במסגרת ההליכים שננקטו בנוגע להם.

מאחר והכספים אינם קניינים הפרטי של העמותה או של המשיבים 1-3 אלא כספי ציבור, וכיוון שאין אפשרות חוקית לחלקם לנתמכים שלא באמצעות העמותה, לא יהא זה ראוי להעבירם לחזקתה של עמותה אשר הפרה אמון באופן כה חמור באופן טיפולה בכספי התמיכה שהם כאמור כספי ציבור אשר הועברו אליה כנאמן הציבור לצורך שימוש בהם לטובת המטרות והזכאים כאמור לעיל.

אשר על כן אעשה שימוש בסעיף 34 לפסד"פ המקנה לבית משפט סמכות רחבה ביותר להחליט באשר לגורלו של חפץ תפוס לרבות כסף תפוס ובכלל זה להורות על מסירתו לתובע זכות או לאדם פלוני או לצוות שינהגו בו בדרך אחרת.

בהתאם לסמכויותי אלה, אני מורה שהכסף יישאר תפוס על פי צו למשך 6 חודשים מהיום לטובת מיצוי הליך השבתו למשרד החינוך שתובע בו זכות.

למדתי שהחומר כבר הועבר לעיון פרקליטות המחוז וכבר נשלח למבקש-1 מכתב יידוע ראשון, כך שיש בסיס להניח שששת החודשים שנקצבו בצו, יספיקו לגיבוש מסקנות סופיות לכאן או לכאן.

חומר החקירה יוחזר למשטרת ישראל.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, י' אדר תשע"ח, 25 פברואר 2018, בהעדר
הצדדים.